

Σε μια άκρως ενδιαφέρουσα συνέντευξη στον Τύπο των Μαρωνιτών, ο Υπουργός Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας Κώστας Χαμπιαούρης μιλά για τα θέματα που αφορούν τη Μαρωνιτική Κοινότητα και άπτονται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου του. Στο επίκεντρο της συνέντευξης οι προσπάθειες επαναλειτουργίας του Δημοτικού Σχολείου Κορμακίτη, προσπάθειες τις οποίες στηρίζει το Υπουργείο Παιδείας όπως αναφέρει ο κ. Χαμπιαούρης, με την προϋπόθεση ότι οι αριθμοί των παιδιών που θα διαμένουν στην κοινότητα θα δικαιολογούν την επαναλειτουργία του. Μιλά επίσης για τη στήριξη που παρέχει το Υπουργείο του στη Μαρωνιτική Κοινότητα στην προσπάθεια διάσωσης και αναβίωσης της Κυπριακής Μαρωνιτικής Αραβικής και για το νέο σχέδιο στήριξης των πολιτιστικών δραστηριοτήτων των θρησκευτικών ομάδων, σχέδιο που λειτουργεί από το περασμένο έτος. Αναφορικά με τις νεαρές οικογένειες που εγκαταστάθηκαν μόνιμα στον Κορμακίτη, ο Υπουργός αναφέρει ότι παρέχεται ήδη μία μικρή οικονομική στήριξη για μεταφορά των παιδιών στα σχολεία τους στη Λευκωσία, ενώ παράλληλα εξετάζονται και άλλοι τρόποι στήριξης των παιδιών αυτών. Ερωτηθείς για τη συνεργασία του με τον Εκπρόσωπο των Μαρωνιτών, τονίζει ότι αυτή είναι εξαιρετική και θα παραμείνει τέτοια για επίτευξη του κοινού στόχου που δεν είναι άλλος από την ευημερία της Μαρωνιτικής Κοινότητας.

Κύριε Υπουργέ, μιλήστε μας αρχικά για τη σχέση σας με τη Μαρωνιτική Κοινότητα η οποία, όπως τυχάνει να γνωρίζουμε, είναι εξαιρετική.

Από την πρώτη στιγμή που ανέλαβα τα καθήκοντά μου ως Υπουργός Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας έχω αναπτύξει μια πολύ στενή σχέση και συνεργασία με τη Μαρωνιτική Κοινότητα. Μέσα από τις εποικοδομητικές και σε πολύ φιλικό κλίμα συναντήσεις που είχα με τον Εκπρόσωπο των Μαρωνιτών στη Βουλή των Αντιπροσώπων κ. Γιαννάκη Μούσα, σχημάτισα μια πολύ θετική εικόνα για τη μεθοδικότητα με την οποία οι Μαρωνίτες εργάζονται και για τις άοκνες προσπάθειες που καταβάλλουν, ώστε η Μαρωνιτική Κοινότητα να προοδεύει και να διατρέπει στους τομείς της Παιδείας, του Πολιτισμού και του Αθλητισμού.

Πολλά τα θέματα παιδείας και πολιτισμού που αφορούν τους Μαρωνίτες. Πώς βλέπει σήμερα ο Υπουργός Παιδείας την πορεία των Μαρωνιτών στους εν λόγω τομείς και σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι η Μαρωνιτική Κοινότητα συμβάλλει στην πρόοδο της παιδείας και του πολιτισμού στην Κύπρο;

Κατ' αρχάς θα πρέπει να αναφέρουμε ότι το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΠΑΝ) καταβάλλει σημαντικές προσπάθειες για ανάδειξη και ενίσχυση της Μαρωνιτικής Κοινότητας και αυτό διαφαίνεται και μέσα από διάφορες αποφάσεις που κατά καιρούς έχει λάβει. Ανάμεσα σε αυτές περιλαμβάνονται οι αποφάσεις που έχουν ληφθεί τα τελευταία χρόνια για αναβίωση της Κυπριακής Μαρωνιτικής Αραβικής (ΚΜΑ) Γλώσσας. Συγκεκριμένα, η ΚΜΑ διδάσκεται πλέον στο Νηπιαγωγείο και το Δημοτικό Σχολείο Αγίου Μάρωνα, ενώ μαθήματα για εκμάθησή της προσφέρονται στα Ελπιμορφωτικά Κέντρα Λευκωσίας και Λεμεσού, καθώς και στην ετήσια θερινή κατασκήνωση για τα παιδιά των Μαρωνιτών, στον Κορμακίτη. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να σημειωθεί ότι η συγκεκριμένη κατασκήνωση χρηματοδοτείται πλήρως από το ΥΠΠΑΝ και ήδη έχει καθιερωθεί ως θεσμός, αφού διοργανώνεται κάθε Αύγουστο. Επιπρόσθετα, είναι πολύ σημαντικό να επισημανθεί ότι στα Αναλυτικά Προγράμματα της Ιστορίας έχουμε εντάξει θεματική ενότητα για τις Θρησκευτικές Ομάδες της Κύπρου.

Πέρα όμως από τις προσπάθειες που καταβάλλουμε ως Υπουργείο για ενίσχυση της Μαρωνιτικής Κοινότητας αυτό που διαπιστώνουμε και μας χαροποιεί ιδιαίτερα είναι ότι οι Μαρωνίτες της Κύπρου διαχρονικά αποτελούν ένα πολύ δραστήριο μέρος της κυπριακής κοινωνίας και έχουν ουσιαστική συμβολή στην ανάπτυξη της Παιδείας και του Πολιτισμού, τόσο με τις δραστηριότητες των οργανωμένων συνόλων τους όσο και με την πα-

ΚΩΣΤΑΣ ΧΑΜΠΙΑΟΥΡΗΣ

«Το Υπουργείο Παιδείας στηρίζει τις προσπάθειες επαναλειτουργίας του Δημοτικού Σχολείου Κορμακίτη»

► «Αυτό που μας χαροποιεί ιδιαίτερα είναι ότι οι Μαρωνίτες της Κύπρου διαχρονικά αποτελούν ένα πολύ δραστήριο μέρος της κυπριακής κοινωνίας και έχουν ουσιαστική συμβολή στην ανάπτυξη της Παιδείας και του Πολιτισμού»

► «Ως Υπουργείο εξετάζουμε τα διάφορα θέματα, ζητούμε τις απόψεις του Εκπροσώπου των Μαρωνιτών σε θέματα πολιτικής και επιδιώκουμε την επίτευξη του κοινού μας στόχου που είναι σαφώς η ευημερία της Κοινότητας των Μαρωνιτών»

ρουσία σημαντικών καλλιτεχνών στον τομέα της Μουσικής, των Εικαστικών και των Γραμμάτων, πολλοί από τους οποίους έχουν αποσπάσει βραβεία και τιμητικές διακρίσεις στην Κύπρο και το εξωτερικό. Ιδιαίτερη μνεία αξίζει να γίνει επίσης στο γεγονός ότι η Μαρωνιτική Κοινότητα καλλιεργεί συστηματικά, προβάλλει και διατηρεί την πολιτιστική της κληρονομιά που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου στο σύνολό της.

Ας περάσουμε στο επίκαιρο θέμα των Μαρωνιτικών χωριών και της επανεγκατάστασης. Όπως γνωρίζετε, περίπου δέκα οικογένειες με παιδιά έχουν εγκατασταθεί μόνιμα στον Κορμακίτη. Το Υπουργείο Παιδείας στηρίζει τις οικογένειες και τα παιδιά αυτά, έχοντας υπόψη και τις πολλές δυσκολίες που ενδεχομένως

να αντιμετωπίζουν; Υπάρχουν συγκεκριμένα μέτρα για στήριξη των οικογενειών αυτών;

Το ΥΠΠΑΝ γνωρίζει αυτές τις εξελίξεις και συχαίρει τον Εκπρόσωπο των Μαρωνιτών στη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις άοκνες προσπάθειες που καταβάλλει για στήριξη των οικογενειών που έχουν μετεγκατασταθεί στον Κορμακίτη. Για το θέμα, σημειώνεται ότι, μετά από Πρόταση του ΥΠΠΑΝ, λήφθηκε Απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο για παραχώρηση οδουπορικών στους Μαρωνίτες μαθητές των οποίων οι οικογένειες έχουν μετεγκατασταθεί στον Κορμακίτη για τη μεταφορά τους από και προς τα σχολεία τους στις ελεύθερες περιοχές, ώστε να μπορούν τα παιδιά αυτά να συνεχίζουν απρόσκοπτα τη φοίτησή τους. Επιπρόσθετα, στο παρόν στάδιο το Υπουργείο, σε συνεργασία με το Γραφείο του Εκπροσώπου των Μαρωνιτών κ.

Μούσα, διερευνά ποιες πρόσθετες εκπαιδευτικές και δημιουργικές δραστηριότητες, θα μπορούσαν να προσφερθούν στα παιδιά που διαμένουν μόνιμα στον Κορμακίτη.

Ο Εκπρόσωπος των Μαρωνιτών έχει εδώ και καιρό «ανοίξει» το μεγάλο θέμα της επαναλειτουργίας του Δημοτικού Σχολείου και Νηπιαγωγείου Κορμακίτη και όπως έχουμε ενημερωθεί το έχει θέσει και ενώπιον του Υπουργείου σας αλλά και εσάς του ίδιου. Ποιο ακριβώς είναι το πλάνο σε αυτό το θέμα και που βρισκόμαστε σήμερα;

Μετά από συζητήσεις του Εκπροσώπου των Μαρωνιτών στη Βουλή των Αντιπροσώπων, κ. Γιαννάκη Μούσα, τόσο με λειτουργούς του ΥΠΠΑΝ όσο και μαζί μου, μάς έχει αποσταλεί επιστολή σχετικά με το θέμα στις 21 Οκτωβρίου 2019. Στην

επιστολή αναφέρεται ότι η Μαρωνιτική Κοινότητα έχει εξασφαλίσει χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη δημιουργία στον Κορμακίτη του «Κέντρου Συνεργασίας», το οποίο κατά την καλοκαιρινή περίοδο θα μπορεί να λειτουργεί ως κατασκηνωτικός χώρος, ενώ κατά την ακαδημαϊκή περίοδο θα μπορεί να λειτουργεί ως Νηπιαγωγείο και Δημοτικό Σχολείο. Το περιχόμενο της επιστολής επικεντρώνεται στην επαναλειτουργία του Νηπιαγωγείου και Δημοτικού Σχολείου Κορμακίτη μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2021, ημερομηνία κατά την οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί το συγκεκριμένο έργο.

Το ΥΠΠΑΝ βλέπει θετικά τη συγκεκριμένη πρόταση γι' αυτό και έχουμε ήδη προγραμματίσει συνάντηση με τον εκπρόσωπο των Μαρωνιτών κ. Γιαννάκη Μούσα και τον Επίτροπο Προεδρίας κ. Φώτη Φωτίου, εντός Νοεμβρίου. Βέβαια, όπως είναι φυσικό, θα γίνει επαναξιολόγηση της κατάστασης μετά και την αποπεράτωση του έργου, για να διαπιστωθεί κατά πόσο οι αριθμοί των παιδιών που θα διαμένουν στην κοινότητα θα δικαιολογούν την επαναλειτουργία του Δημοτικού ή/και του Νηπιαγωγείου.

Οι περισσότεροι Μαρωνίτες φοιτούν σήμερα στο Δημοτικό και Νηπιαγωγείο Αγίου Μάρωνα, στη Σχολή Τέρρα Σάντα και στο Saint Mary's School στη Λεμεσό. Πώς κρίνετε τη μέχρι σήμερα πορεία των τριών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων;

Το Δημοτικό Σχολείο Αγίου Μάρωνα λειτουργεί ως δημόσιο σχολείο και έχει πάντοτε την αμέριστη στήριξη του ΥΠΠΑΝ, τόσο στο εκπαιδευτικό έργο που επιτελείται στο σχολείο όσο και σε ό,τι αφορά και στις ιδιαίτερες ανάγκες της Κοινότητας. Η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών που φοιτούν σε αυτό είναι μαρωνιτικής καταγωγής και στη σχολική μονάδα καλλιεργείται συστηματικά η γλώσσα, η ιστορία, η θρησκευτική ταυτότητα και η κουλτούρα της μαρωνιτικής κοινότητας. Έχουμε, επίσης, άριστες σχέσεις με τη Σχολική Εφορεία του σχολείου με την οποία συνεργαζόμαστε για θέματα που αφορούν στην υλικοτεχνική υποδομή. Στις 8.11.2019 αντιπροσωπεία με επικεφαλής τον Προεδρικό Επίτροπο κ. Φώτη Φωτίου, τον Εκπρόσωπο των Μαρωνιτών στη Βουλή κ. Γ. Μούσα, το Γενικό Συντονιστή των Θρησκευτικών Ομάδων στο ΥΠΠΑΝ Δρα Κυπριανό Λούη και εκπροσώπους της Δημοτικής Εκπαίδευσης, επισκέφθηκαν το σχολείο του Αγίου Μάρωνα, εξέτασαν τα αιτήματα που υποβλήθηκαν και έδωσαν επιτόπου πρακτικές λύσεις.

Σχετικά τώρα με τη Σχολή Τέρρα Σάντα και το Saint Mary's School στη Λεμεσό βρίσκονται σε συνεχή ανοδική πορεία με τη συνεχή στήριξη του ΥΠΠΑΝ τόσο στο μαθησιακό επίπεδο όσο και σε θέματα υλικοτεχνικής υποδομής. Επιπρόσθετα, σε αυτό το πλαίσιο είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι εδώ και 10 χρόνια λειτουργεί αρμόδια Επιτροπή με Γενικό Συντονιστή το Δρα Κυπριανό Λούη που χειρίζεται θέματα σχολείων τόσο δημόσιων όσο και ιδιωτικών, στα οποία φοιτούν παιδιά που προέρχονται από διάφορες θρησκευτικές ομάδες. Η Επιτροπή αυτή συνεργάζεται στενά με τον Επίτροπο Προεδρίας κ. Φώτη Φωτίου.

Είστε γνώστης της διαχρονικής προσπάθειας των Μαρωνιτών για αναβίωση της Κυπριακής Μαρωνιτικής Αραβικής γλώσσας, προσπάθεια που έχει ως πιστό συμπαραστάτη εδώ και χρόνια το Υπουργείο Παιδείας. Με ποιους τρόπους συμβάλλει στην προσπάθεια αυτή το Υπουργείο σας; Προτίθεται να την στηρίξει ακόμη περισσότερο;

Το Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας χρηματοδοτεί αποκλειστικά την έρευνα που γίνεται από το 2013 για την καταγραφή, διάσωση και αναβίωση της Κυπριακής Μαρωνιτικής Αραβικής (ΚΜΑ) Γλώσσας. Στο παρόν στάδιο βρισκόμαστε στην έβδομη φάση για την οποία εργάζονται 10 ερευνητές υπό την επιστημονική εποπτεία γλωσσολόγου του Πανεπιστημίου Κύπρου, της Δρος Μαριλένας Καρυσολάιμου. Στη βάση των σχεδιασμών, υπάρχουν συγκεκριμένες προγραμματιζόμενες και τροχοδρομημένες δράσεις έως και το 2020. Πρόκειται για πολυσχιδή έρευνα που καλύπτει πολλές δράσεις, οι οποίες εκτελούνται από τη συλλογή δεδομένων από φυσικούς ομιλητές της ΚΜΑ, με απώτερο

στόχο τη δημιουργία Αρχείου Προφορικής Παράδοσης για την ΚΜΑ, μέχρι τη δημιουργία και τυποποίηση συστήματος -εφόσον πρόκειται για αποκλειστικά προφορική γλώσσα- και την εκπόνηση διδακτικού υλικού. Πρέπει να αναφερθεί ότι ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον σχεδιασμό και την παραγωγή υλικού για τη διδασκαλία της γλώσσας σε νέους ομιλητές στη βάση του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες. Ήδη έχει ολοκληρωθεί το υλικό για το επίπεδο Α1 και το υλικό για το επίπεδο Α2 βρίσκεται σε τελική φάση επεξεργασίας, ενώ ταυτόχρονα ετοιμάζεται και αντίστοιχο υλικό για ενήλικες. Αυτό το υλικό αξιοποιείται, από τη μία, για τα παιδιά που διδάσκονται τη γλώσσα μέσω των μαθημάτων στο Δημοτικό Σχολείο Αγίου Μάρωνα και στην καθιερωμένη πλέον ετήσια κατασκήνωση στον Κορμακίτη και από την άλλη, στα μαθήματα ΚΜΑ που διοργανώνουν τα Επimoreφωτικά Κέντρα. Αξίζει να σημειωθεί ότι για τη χρονιά 2019-2020 έχουν δημιουργηθεί τέσσερις ομάδες για τη Λευκωσία και μία ομάδα για τη Λεμεσό. Τέλος, να σημειώσω ότι το υλικό που χρησιμοποιείται για την περιγραφή της γλώσσας, κυρίως σε ό,τι αφορά σημασία της γραμματικής που δεν έχουν περιγραφεί επαρκώς. Τα αποτελέσματα της ερευνητικής αυτής δουλειάς έχουν ήδη παρουσιαστεί σε συνέδρια στην Κύπρο και το εξωτερικό.

Εντός του 2020 αναμένεται ότι θα γίνει μία ανασκόπηση του έργου που θα έχει ολοκληρωθεί και στο πλαίσιο της Επιτροπής Εμπειρογνομώνων για τη ΚΜΑ Γλώσσα που έχει συσταθεί από το ΥΠΠΑΝ, θα συζητηθεί ποιο θα είναι το επόμενο στάδιο.

Με βάση ενημέρωση του Εκπροσώπου Μαρωνιτών, έχει τεθεί σε εφαρμογή τον τελευταίο χρόνο σχέδιο στήριξης των πολιτιστικών δραστηριοτήτων των θρησκευτικών ομάδων. Ποιος ακριβώς είναι ο σκοπός του σχεδίου;

Το «Σχέδιο Στήριξης Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων Θρησκευτικών Ομάδων» έχει ως στόχο την οικονομική στήριξη δραστηριοτήτων των Θρησκευτικών Ομάδων των Αρμενίων, των Λατίνων και των Μαρωνιτών στους διάφορους τομείς της πολιτιστικής δημιουργίας (Λογοτε-

χνία, Μουσική, Θέατρο, Κινηματογράφος, Εικαστικά, Λαϊκός Πολιτισμός, Χορός). Το Σχέδιο αποσκοπεί στην ανάπτυξη και υιοθέτηση ενός σταθερού και κατάλληλα διαμορφωμένου χρηματοδοτικού εργαλείου για την οικονομική ενίσχυση αξιόλογων δραστηριοτήτων που υλοποιούνται από τα γραφεία των Εκπροσώπων των τριών Θρησκευτικών Ομάδων, με στόχο την προβολή και προώθηση της πολιτιστικής τους ταυτότητας.

Με τον Εκπρόσωπο Γιαννάκη Μούσα υπάρχει κοινή πλεύση και στρατηγική στα διάφορα θέματα που εμπιπτουν στις αρμοδιότητές σας; Υπάρχει συνεργασία;

Με τον κύριο Μούσα υπάρχει άριστη συνεργασία, τόσο προσωπικά μαζί μου όσο και με τον Γενικό Συντονιστή για Θέματα Θρησκευτικών Ομάδων του Υπουργείου, τον Διευθυντή Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης Δρα Κυπριανό Λούη. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάζουμε ως Υπουργείο τα διάφορα θέματα, ζητούμε τις απόψεις του Εκπροσώπου των Μαρωνιτών σε θέματα πολιτικής και επιδιώκουμε την επίτευξη του κοινού μας στόχου που είναι σαφώς η ευημερία της Κοινότητας των Μαρωνιτών. Στο πλαίσιο αυτό εμπιπτουν και οι πρόσφατες επισκέψεις που διοργάνωσε το ΥΠΠΑΝ, σε συνεργασία με το γραφείο του Επιτρόπου Προεδρίας κ. Φώτη Φωτίου, σε ιδιωτικά και δημόσια σχολεία στα οποία φοιτούν παιδιά Μαρωνιτών. Στις επισκέψεις αυτές, ο Δρ. Κυπριανός Λούης μαζί με τους κ.κ. Γιαννάκη Μούσα και Φώτη Φωτίου συζητήσαν με τις Διευθύνσεις των σχολείων τρόπους για επιπλέον στήριξη τους σε διάφορους τομείς.

Ένα τελικό μήνυμα προς τους Μαρωνίτες.

Θέλω να τους ευχαριστήσω από καρδιάς για την άριστη συνεργασία. Τα θέματα που απασχολούν τους Μαρωνίτες, όπως και τις άλλες θρησκευτικές ομάδες, είναι υψίστης προτεραιότητας για το ΥΠΠΑΝ αλλά και ευρύτερα για την κυβέρνηση και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Ευχή μου να επιστρέψουν, όπως όλοι οι πρόσφυγες, στις πατρογονικές τους εστίες σε μια ελεύθερη και επανενωμένη Κύπρο. Ιδιαίτερες ευχαριστίες απευθύνω στον εκπρόσωπο των Μαρωνιτών στη Βουλή των Αντιπροσώπων κ. Γιαννάκη Μούσα.

► «Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει λάβει απόφαση για παραχώρηση οδοιπορικών στους Μαρωνίτες μαθητές των οποίων οι οικογένειες έχουν μετεγκατασταθεί στον Κορμακίτη ενώ το Υπουργείο Παιδείας σε συνεννόηση με τον Εκπρόσωπο των Μαρωνιτών εξετάζει και άλλες δραστηριότητες που θα μπορούσαν να προσφερθούν σε αυτά τα παιδιά»

Από την πρόσφατη συνάντηση του Υπουργού Παιδείας Κώστα Χαμπαούρη με τον Εκπρόσωπο των Μαρωνιτών Γιαννάκη Μούσα και τον Επίτροπο Προεδρίας Φώτη Φωτίου στα πλαίσια της οποίας συζητήθηκαν όλα τα ζωτικά θέματα που αφορούν στα σχολεία όπου φοιτά μεγάλος αριθμός Μαρωνιτοπαίδων. Στο επίκεντρο της συνάντησης το Δημοτικό Σχολείο Αγίου Μάρωνα, η Σχολή Τέρρα Σάντα και η Σχολή Αγίας Μαρίας στη Λεμεσό. Σε αυτά τα τρία σχολεία, σύμφωνα με δήλωση του Εκπροσώπου των Μαρωνιτών φοιτούν σήμερα πέραν των τριακοσίων παιδιών της κοινότητας. Συζητήθηκε τέλος σε λεπτομέρεια και το θέμα της προοπτικής επαναλειτουργίας περιφερειακού νηπιαγωγείου και δημοτικού σχολείου στον Κορμακίτη ενόψει της εγκατάστασης νεαρών οικογενειών.

► «Είναι πολύ σημαντικό να επισημανθεί ότι στα Αναλυτικά Προγράμματα της Ιστορίας έχουμε εντάξει θεματική ενότητα για τις Θρησκευτικές Ομάδες της Κύπρου»